

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินรวมแปลง พ.ศ.
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยภาษีที่ดินรวมแปลง เพื่อกำหนดบุคคลผู้เป็นเจ้าของที่ดินจำนวนมาก

เหตุผล

การสะสมที่ดินในฐานะสินทรัพย์เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาอย่างยาวนานในประเทศไทย นับแต่ที่มีประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๔๙ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒ ให้บุคคลสัญชาติไทยสามารถถือครองที่ดินในกิจการต่าง ๆ ได้โดยไม่จำกัดจำนวน ทำให้เกิดปัญหาการกระจุกตัวของที่ดินอยู่กับประชาชนบางกลุ่ม ในขณะที่ประชาชนบางกลุ่มไม่มีที่ดินทำกินเนื่องจากการกระจายการถือครอง อีกทั้งการถือครองที่ดินในประเทศไทยนั้นยังมีต้นทุนที่ต่ำ เพราะในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายใดกำหนดให้บุคคลซึ่งถือครองที่ดินจำนวนมากต้องเสียภาษีหรือค่าธรรมเนียมที่สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับบุคคลที่ถือครองที่ดินจำนวนน้อยกว่า เพื่อให้การกระจายการถือครองที่ดินเป็นไปอย่างทั่วถึง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติภาษีที่ดินรวมแปลง
พ.ศ.

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การจัดเก็บภาษีที่ดินรวมแปลงเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ อันจะมีประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติภาษีที่ดินรวมแปลง พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่การจัดเก็บภาษีที่ดินรวมแปลงตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ กฎหมาย กฎ ระเบียบ ^{และ} ~~ข้อ~~ บังคับใดที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งได้บัญญัติให้ทรัพย์สินของบุคคลใดได้รับยกเว้นภาษีอากร ไม่ให้มีความหมายเป็นการยกเว้นภาษีตามพระราชบัญญัตินี้

ความในวรรคแรกมิให้ใช้บังคับกับการยกเว้นภาษีอากรตามกฎหมายที่ตราขึ้นตามข้อผูกพันที่ประเทศไทย มีอยู่ต่อองค์การสหประชาชาติ หรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือตามความตกลงระหว่างประเทศ หรือตาม หลักกติกายที่ถ้อยปฏิบัติต่อกันกับนานาประเทศ

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ภาษี” หมายความว่า ภาษีที่ดินรวมแปลง

“ที่ดิน” หมายความว่า ที่ดินซึ่งมีโฉนดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน

“ผู้เสียภาษี” หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดิน ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ และให้หมายความรวมถึงผู้มีหน้าที่เสียภาษีแทนผู้เสียภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่กฎหมายจัดตั้ง แต่ไม่หมายความรวมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานประเมิน พนักงานเก็บภาษี และพนักงานเจ้าหน้าที่อื่น ซึ่งถูกแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“พนักงานประเมิน” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มีหน้าที่ประเมินภาษี

“พนักงานเก็บภาษี” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มีหน้าที่รับชำระภาษีและเร่งรัดการชำระภาษี

“ปี” หมายความว่า ปีปฏิทิน

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมสรรพากร

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ภาษีที่ดินรวมแปลงนี้อยู่ในประเภทภาษีอากรประเมิน และให้พนักงานประเมินเป็นผู้ประเมินภาษีนี้

มาตรา ๗ ให้กรมสรรพากรมีอำนาจจัดเก็บภาษี ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ภาษีที่จัดเก็บได้ ให้นำส่งเป็นรายได้ของแผ่นดิน

รัฐมนตรีอาจประกาศกำหนดให้บางส่วนของภาษีที่จัดเก็บได้ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นรายได้ของสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน หรือหน่วยงานของรัฐอื่นซึ่งมีพันธกิจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินก่อนนำส่งเป็นรายได้ของแผ่นดินก็ได้

มาตรา ๘ ให้ที่ดินดังต่อไปนี้ได้รับยกเว้นจากการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัตินี้

(๑) ที่ดินของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้ในการของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐหรือในกิจการสาธารณะ ทั้งนี้ โดยมีได้ใช้ห้ามผลประโยชน์

(๒) ที่ดินที่เป็นที่ตั้งของที่ทำการขององค์การสหประชาชาติ ทบวงการชำนัญพิเศษขององค์การสหประชาชาติหรือองค์การระหว่างประเทศอื่น ซึ่งประเทศไทยมีข้อผูกพันที่ต้องยกเว้นภาษีให้ตามสนธิสัญญาหรือความตกลงอื่นใด

(๓) ที่ดินที่เป็นที่ตั้งของที่ทำการสถานทูตหรือสถานกงสุลของต่างประเทศ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติต่อกัน

(๔) ที่ดินของสภากาชาดไทย มูลนิธิหรือองค์การหรือสถานสาธารณกุศลตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ทั้งนี้ เฉพาะที่มีได้ใช้ห้ามผลประโยชน์

(๕) ที่ดินที่เป็นศาสนสมบัติไม่ว่าของศาสนาใดที่ใช้เฉพาะเพื่อการประกอบศาสนกิจหรือกิจการสาธารณะ หรือที่ดินที่เป็นที่อยู่ของสงฆ์ นักพรต นักบวช หรือบาทหลวง ไม่ว่าในศาสนาใด หรือที่ดินที่เป็นที่ตั้งของศาลเจ้า ทั้งนี้ เฉพาะที่มีได้ใช้ห้ามผลประโยชน์

(๖) ที่ดินที่ใช้เป็นสุสานสาธารณะหรือฌาปนสถานสาธารณะ โดยมีได้รับประโยชน์ตอบแทน

(๗) ที่ดินของเอกชนเฉพาะส่วนที่ได้ยินยอมให้ทางราชการจัดให้ใช้เพื่อสาธารณประโยชน์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(๘) ที่ดินส่วนกลางที่มีไว้เพื่อใช้หรือเพื่อประโยชน์ร่วมกันสำหรับเจ้าของร่วมตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด

(๙) ที่ดินอันเป็นสาธารณูปโภคตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน

(๑๐) ที่ดินอันเป็นพื้นที่สาธารณูปโภคตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

(๑๑) ที่ดินอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๙ บุคคลใดเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินแปลงหนึ่งหรือหลายแปลงซึ่งมีขนาดรวมกันตั้งแต่ห้าสิบไร่ขึ้นไป และมูลค่ารวมของที่ดินนั้นสูงกว่ายี่สิบล้านบาท ในวันที่ ๑ มกราคมของทุกปี บุคคลนั้นมีหน้าที่ต้องเสียภาษี

นิติบุคคลใดเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินแปลงหนึ่งหรือหลายแปลง ซึ่งมีขนาดรวมกันตั้งแต่หนึ่งไร่ขึ้นไป ในวันที่ ๑ มกราคมของทุกปี นิติบุคคลนั้นมีหน้าที่ต้องเสียภาษี

การเสียภาษีของบุคคลตามมาตรา ๙ ไม่เป็นเหตุให้เกิดสิทธิตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานประเมิน พนักงานเก็บภาษี และพนักงานเจ้าหน้าที่อื่น เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรานี้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๑ การส่งคำสั่งเป็นหนังสือ หนังสือแจ้งการเรียกเก็บภาษีเพิ่มเติม หนังสือแจ้งการเก็บภาษี ย้อนหลังหรือหนังสืออื่น ให้เจ้าพนักงานส่งให้แก่ผู้รับโดยตรง หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือให้ส่ง ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่หรือสถานที่ทำการของบุคคลนั้นในเวลาทำการของบุคคลนั้น ถ้าไม่พบผู้รับ ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่หรือสถานที่ทำการของผู้รับจะส่งให้แก่บุคคลใด ซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว และอยู่ ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่หรือสถานที่ทำการที่ปรากฏว่าเป็นของผู้รับนั้นก็ได้

ถ้าไม่สามารถส่งหนังสือตามวิธีในวรรคหนึ่งได้ จะกระทำโดยวิธีปิดหนังสือในที่ที่เห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่หรือสถานที่ทำการของผู้รับนั้น หรือลงประกาศแจ้งความในหนังสือพิมพ์ หรือลงประกาศในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมสรรพากรก็ได้

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคสองและเวลาได้ล่วงพ้นไปไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการดังกล่าว ให้ถือว่าผู้รับได้รับหนังสือนั้นแล้ว

มาตรา ๑๒ กำหนดเวลาการชำระภาษีหรือแจ้งรายการต่าง ๆ หรือกำหนดเวลาการคัดค้านการเรียกเก็บ ภาษีเพิ่มเติมหรือการเรียกเก็บภาษีย้อนหลังตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ถ้าผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกำหนดเวลาดังกล่าวมีเหตุจำเป็นจนไม่สามารถจะปฏิบัติตามกำหนดเวลาได้ ให้ยื่นคำร้องขอขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาก่อนกำหนดเวลาสิ้นสุดลง เมื่ออธิบดีพิจารณาเห็นเป็นการสมควร จะให้ขยายหรือให้เลื่อนกำหนดเวลา ออกไปอีกตามความจำเป็นแก่กรณีก็ได้

กำหนดเวลาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ เมื่อรัฐมนตรีเห็นเป็นการสมควร จะขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลานั้นออกไปเป็นการทั่วไปตามความจำเป็นแก่กรณีก็ได้

หมวด ๒

ฐานภาษี อัตราภาษี และการคำนวณภาษี

มาตรา ๑๓ ฐานภาษีเพื่อการคำนวณภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่ มูลค่ารวมของที่ดินทั้งหมดซึ่งบุคคลหนึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์อยู่ในวันที่ ๑ มกราคมของทุกปี โดยการคำนวณมูลค่าของที่ดินให้เป็นไปตามราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดิน

กรณีที่ดินไม่มีราคาประเมินทุนทรัพย์ การคำนวณมูลค่าให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๔ อัตราภาษีที่จัดเก็บให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา โดยจะกำหนดเป็นอัตราเดียวหรือหลาย อัตราแยกตามมูลค่าและขนาดของที่ดินก็ได้ ทั้งนี้ อัตราภาษีต้องไม่เกินร้อยละหนึ่ง

มาตรา ๑๕ การคำนวณภาษีให้ใช้ฐานภาษีซึ่งคำนวณได้ตามมาตรา ๑๓ คูณด้วยอัตราภาษีตามมาตรา ๑๔ แล้วหักด้วยมูลค่าของภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ได้ชำระหรือที่จะต้องชำระแก่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในปีนั้นตามกฎหมายว่าด้วยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ผลลัพธ์ที่ได้เป็นจำนวนภาษีที่ต้องเสีย

ในกรณีที่เจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินเป็นนิติบุคคล ให้ใช้อัตราภาษีสูงสุดตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ในการคำนวณภาษีตามวรรคหนึ่งโดยไม่คำนึงถึงมูลค่าและขนาดของที่ดิน

หมวด ๓

การประเมินภาษี การชำระภาษี และการคืนภาษี

มาตรา ๑๖ ในแต่ละปี ให้กรมสรรพากรแจ้งการประเมินภาษี โดยส่งแบบประเมินภาษีให้แก่ผู้เสียภาษี ตามมาตรา ๙ ภายในเดือนกุมภาพันธ์

การแจ้งการประเมินภาษี และแบบประเมินภาษี ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ซึ่งอย่างน้อย ต้องมีรายการที่ดิน ราคาประเมินทุนทรัพย์ อัตราภาษี และจำนวนภาษีที่ต้องชำระ

มาตรา ๑๗ ในการประเมินภาษี ให้พนักงานประเมินมีอำนาจเรียกผู้เสียภาษีหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมา ให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานอื่นใดมาเพื่อตรวจสอบภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยจะต้องมีหนังสือ แจ้งให้บุคคลดังกล่าวทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา ๑๘ เว้นแต่จะมีบทบัญญัติของกฎหมายหรืออธิบดีจะสั่งเป็นอย่างอื่น ในแต่ละปี ให้ผู้เสียภาษีที่ ได้รับแจ้งการประเมินภาษียื่นแบบชำระภาษี และชำระภาษีต่อกรมสรรพากรหรือสำนักงานสรรพากรเขต พื้นที่ ที่อยู่ในเขตที่ดินอาศัยอยู่ ตามแบบและวิธีการที่อธิบดีกำหนด ภายในเดือนเมษายน

การชำระภาษีตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าวันที่พนักงานเก็บภาษีลงลายมือชื่อในใบเสร็จรับเงินหรือวันที่ใน เอกสารยืนยันการชำระภาษีตามที่อธิบดีกำหนด เป็นวันที่ชำระภาษี

มาตรา ๑๙ เพื่อประโยชน์แห่งการปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรมที่ดิน กรมธนารักษ์ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งข้อมูลการถือครองที่ดิน บัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดิน ข้อมูล การประเมินและการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งกรมสรรพากรร้องขอ ให้แก่ กรมสรรพากร ภายในระยะเวลาที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๒๐ ให้บุคคลดังต่อไปนี้มีหน้าที่ชำระภาษีแทนผู้เสียภาษี

(๑) ผู้จัดการมรดกหรือทายาท ในกรณีที่ผู้เสียภาษีถึงแก่ความตาย

(๒) ผู้จัดการทรัพย์สิน ในกรณีที่ผู้เสียภาษีเป็นผู้ไม่อยู่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วย
สาบสูญ

(๓) ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ ในกรณีที่ผู้เสียภาษีเป็นผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ
หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ แล้วแต่กรณี

(๔) ผู้แทนของนิติบุคคล ในกรณีที่ผู้เสียภาษีเป็นนิติบุคคล

(๕) ผู้ชำระบัญชี ในกรณีที่ผู้เสียภาษีเป็นนิติบุคคลเลิกกันโดยมีการชำระบัญชี

(๖) เจ้าของรวมคนหนึ่งคนใด ในกรณีที่ทรัพย์สินที่ต้องเสียภาษีเป็นของบุคคลหลายคนรวมกัน

มาตรา ๒๑ กรมสรรพากรอาจมอบหมายให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นรับชำระภาษีแทน
กรมสรรพากรได้

การชำระภาษีตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าวันที่เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการหรือหน่วยงานซึ่งได้รับมอบหมาย
ลงลายมือชื่อ ในใบเสร็จรับเงินเป็นวันที่ชำระภาษี

มาตรา ๒๒ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกสำหรับการเสียภาษี ผู้เสียภาษีอาจชำระภาษีโดยทาง
ไปรษณีย์ ลงทะเบียนตอบรับ หรือโดยการชำระผ่านธนาคารหรือโดยวิธีการอื่นใด ทั้งนี้ การชำระผ่านธนาคาร
หรือโดยวิธีอื่นใดนั้น ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

กรณีชำระภาษีทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ให้ผู้เสียภาษีชำระภาษี โดยส่งธนาคัติ ตัวแลกเงิน
ไปรษณีย์ เช็คนาคารถือหรือเช็คที่ธนาคารรับรอง ส่งจ่ายให้แก่กรมสรรพากร และให้ถือว่าวันที่หน่วยงาน
ให้บริการไปรษณีย์ประทับตราลงทะเบียนเป็นวันที่ชำระภาษี

กรณีชำระโดยผ่านทางธนาคารหรือวิธีการอื่นใด ให้ผู้เสียภาษีชำระภาษีต่อธนาคารหรือโดยวิธีการ
ตามที่กำหนด และให้ถือว่าวันที่ธนาคารได้รับเงิน ภาษีหรือวันที่มีการชำระเงินค่าภาษีโดยวิธีการที่กำหนดเป็น
วันที่ชำระภาษี

มาตรา ๒๓ ในการชำระภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้เสียภาษีอาจผ่อนชำระเป็นงวด งวดละเท่า ๆ
กัน จำนวนงวดและจำนวนเงินภาษีขั้นต่ำที่มีสิทธิผ่อนชำระรวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการผ่อนชำระให้เป็นไป
ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผู้เสียภาษีตามวรรคหนึ่งไม่ชำระภาษีตามระยะเวลาที่กำหนดในการผ่อนชำระ ให้ผู้เสียภาษี
หมดสิทธิที่จะผ่อนชำระ และต้องเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละหนึ่งต่อเดือนของจำนวนภาษีที่ค้างชำระ เศษของเดือน
ให้นับเป็นหนึ่งเดือน

มาตรา ๒๔ รายการที่ยื่นเพื่อเสียภาษีนั้น ให้พนักงานประเมินเป็นผู้ประเมินภาษี และเมื่อได้ประเมินแล้ว ให้แจ้งจำนวนภาษีที่ประเมินไปยังผู้เสียภาษี ในกรณีนี้จะอุทธรณ์การประเมินก็ได้

การประเมินภาษีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเมื่อประเมินแล้วไม่ต้องเรียกเก็บภาษีเพิ่มหรือคืนภาษีแก่ผู้เสียภาษี การแจ้งจำนวนภาษีเป็นอันงดไม่ต้องกระทำ

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่กรมสรรพากรพบว่าการประเมินภาษีผิดพลาดหรือไม่ครบถ้วน ให้กรมสรรพากรมีอำนาจทบทวนการประเมินภาษีให้ถูกต้องตามที่ผู้เสียภาษีมียกหน้าที่ต้องเสียได้ ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๑๖ วรรคสอง และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การทบทวนการประเมินภาษีตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เมื่อพ้นสามปีนับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลาการชำระภาษีตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่ต้องมีการชำระภาษีเพิ่มเติม ให้กรมสรรพากรแจ้งการประเมินภาษีตามวรรคหนึ่ง และส่งแบบประเมินภาษีให้แก่ผู้เสียภาษี และให้ผู้เสียภาษีชำระภาษีที่ต้องเสียเพิ่มเติมโดยไม่ต้องเสียเบี้ยปรับหรือเงินเพิ่มภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมิน

ในกรณีที่มีการชำระภาษีไว้เกินจำนวนที่จะต้องเสีย ให้กรมสรรพากรมีหนังสือแจ้งให้ผู้เสียภาษีทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตรวจสอบพบว่าการประเมินภาษีผิดพลาด เพื่อให้มารับเงินที่ชำระเกินคืนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง

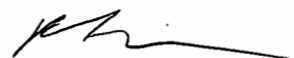
มาตรา ๒๖ ผู้ใดเสียภาษีโดยไม่มีหน้าที่ต้องเสียหรือเสียภาษีเกินกว่าจำนวนที่ต้องเสียไม่ว่าโดยความผิดพลาดของตนเองหรือจากการประเมินของกรมสรรพากร ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินคืน

การขอรับเงินคืนตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นคำร้องต่อกรมสรรพากรตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดภายในสามปีนับแต่วันที่ชำระภาษี ในการนี้ ให้ผู้ยื่นคำร้องส่งเอกสารหลักฐาน หรือคำชี้แจงใด ๆ ประกอบคำร้องด้วย

ให้พนักงานประเมินพิจารณาคำร้องให้เสร็จสิ้นและแจ้งผลการพิจารณาคำร้องให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้อง ทั้งนี้ ในกรณีที่พนักงานประเมินเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิได้รับเงินคืนให้อธิบดีมีคำสั่งคืนเงินให้แก่ผู้ยื่นคำร้อง โดยต้องแจ้งคำสั่งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้นำคำสั่ง

ในกรณีที่กรมสรรพากรเป็นผู้ประเมินภาษีผิดพลาดให้อธิบดีสั่งให้ดอกเบี้ยแก่ผู้ได้รับคืนเงินในอัตราร้อยละหนึ่งต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินที่ได้รับคืนโดยไม่คิดทบต้น นับแต่วันที่ยื่นคำร้องขอรับคืนเงินจนถึงวันที่คืนเงิน แต่ต้องไม่เกินจำนวนเงินที่ได้รับคืน

ถ้าผู้ยื่นคำร้องไม่มารับเงินคืนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รับแจ้ง ให้เงินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

มาตรา ๒๗ ถ้าผู้เสียหายไม่ปฏิบัติตามหมายหรือคำสั่งของพนักงานประเมินตามมาตรา ๒๔ หรือไม่ยอมตอบคำถามเมื่อซักถาม โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร พนักงานประเมินมีอำนาจประเมินเงินภาษีตามที่รู้เห็นว่าถูกต้อง และแจ้งจำนวนเงินซึ่งต้องชำระไปยังผู้เสียหาย ในกรณีนี้ห้ามมิให้อุทธรณ์การประเมิน

มาตรา ๒๘ ถ้าผู้ได้รับหมายหรือคำสั่งของกรมสรรพากร หรือพนักงานประเมิน แล้วแต่กรณี ไม่ปฏิบัติตามหมายหรือคำสั่งของกรมสรรพากรหรือพนักงานประเมิน ตามมาตรา ๒๗ หรือไม่ยอมตอบคำถามเมื่อซักถาม โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร กรมสรรพากรหรือพนักงานประเมิน มีอำนาจประเมินเงินภาษีตามที่รู้เห็นว่าถูกต้อง และแจ้งจำนวน ภาษีไปยังผู้เสียหาย ในกรณีนี้ห้ามมิให้อุทธรณ์การประเมิน

หมวด ๔

การลดและการยกเว้นภาษี

มาตรา ๒๙ การลดภาษีสำหรับที่ดินบางประเภทเพื่อให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ จีการ หรือสภาพแห่งท้องที่ ให้กระทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา แต่จะกำหนดให้ลดภาษีเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนภาษีที่จะต้องเสียมิได้

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่ที่ดินได้รับความเสียหายมากหรือถูกทำลายให้เสื่อมสภาพด้วยเหตุอันพ้นวิสัยที่จะป้องกันได้โดยทั่วไป ให้อธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการภาษีที่ดิน มีอำนาจประกาศลดหรือยกเว้นภาษีสำหรับพื้นที่ที่เกิดเหตุขึ้นในช่วงระยะเวลาใดช่วงระยะเวลาหนึ่งได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่มีเหตุอันทำให้ที่ดินได้รับความเสียหายให้ผู้เสียภาษีมียสิทธิยื่นคำขอลดหรือยกเว้นภาษีที่จะต้องเสียต่ออธิบดีได้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

เมื่อมีการยื่นคำขอลดหรือยกเว้นภาษีตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงขึ้นชุดหนึ่งเพื่อดำเนินการพิจารณาคำขอลดหรือยกเว้นภาษีดังกล่าว หากปรากฏข้อเท็จจริงเป็นที่เชื่อได้ว่ามีเหตุอันสมควรลดหรือยกเว้นภาษีให้แก่ผู้ยื่นคำร้อง ให้อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งลดหรือยกเว้นภาษีได้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงสัดส่วน ความเสียหายที่เกิดขึ้นและระยะเวลาที่ไม่ได้รับประโยชน์จากที่ดินนั้น

คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามวรรคสองอาจได้รับคำตอบแทนตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

หมวด ๕

ภาษีค้ำชำระ

มาตรา ๓๒ ภาษีที่มีได้ชำระภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือเป็นภาษีค้ำชำระ

มาตรา ๓๓ การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินของบุคคลซึ่งมีภาษีค้ำชำระจะกระทำมิได้ เว้นแต่เป็นกรณีขายทอดตลาดตามมาตรา ๓๖ หรือเป็นการขายทอดตลาดตามกฎหมายว่าด้วยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง หรือเป็นการขายทอดตลาดโดยคำสั่งศาล

มาตรา ๓๔ ภายในเดือนมิถุนายนของทุกปี ให้กรมสรรพากรแจ้งรายชื่อบุคคลซึ่งมีภาษีค้ำชำระให้กรมที่ดินทราบ และให้กรมที่ดินแจ้งข้อมูลดังกล่าวไปยังสำนักงานที่ดินหรือสำนักงานที่ดินสาขา ที่บุคคลซึ่งมีภาษีค้ำชำระมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินอยู่ในเขตท้องที่ของสำนักงานที่ดินหรือสำนักงานที่ดินสาขานั้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินต่อไป

มาตรา ๓๕ เพื่อประโยชน์ในการเร่งรัดภาษีค้ำชำระ ให้กรมสรรพากรมีหนังสือแจ้งเตือนผู้เสียภาษีที่มีภาษีค้ำชำระภายในเดือนพฤษภาคมของปี เพื่อให้มาชำระภาษีค้ำชำระพร้อมทั้งเบี้ยปรับและเงินเพิ่มตามที่กำหนดในหมวด ๖

มาตรา ๓๖ ถ้าผู้เสียภาษีมิได้ชำระภาษีค้ำชำระ เบี้ยปรับและเงินเพิ่มภายในเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือแจ้งเตือนตามมาตรา ๓๕ เมื่อพ้นเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งเตือนดังกล่าวแล้ว ให้อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียภาษีเพื่อนำเงินมาชำระภาษีค้ำชำระ เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาจากการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้นได้ แต่ห้ามมิให้ยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียภาษีเกินกว่าความจำเป็นที่พอจะชำระภาษีค้ำชำระ เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และค่าใช้จ่ายดังกล่าว

วิธีการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียภาษีตามวรรคหนึ่ง ให้นำวิธีการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ การยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียภาษี ไม่ให้หมายความรวมถึงการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้มีหน้าที่ชำระภาษีแทนตามมาตรา ๒๐

มาตรา ๓๗ เพื่อประโยชน์ในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามมาตรา ๓๖ ให้อธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีมีอำนาจ

(๑) เรียกผู้เสียภาษีมาให้ถ้อยคำ

(๒) สั่งให้ผู้เสียภาษีนำบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นอันจำเป็นแก่การจัดเก็บภาษีค้ำชำระมาตรวจสอบ

(๓) ตรวจสอบ ค้น หรือยึดบัญชี เอกสารหรือหลักฐานอื่นของผู้เสียภาษี

(๔) เข้าไปในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างหรือสถานที่อื่นที่เกี่ยวข้องในเวลาทำการของสถานที่นั้น ในการนี้ให้มีอำนาจสอบถามบุคคลที่อยู่ในสถานที่นั้นเท่าที่จำเป็นเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี

การดำเนินการตาม (๑) หรือ (๒) ต้องให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือเรียกหรือคำสั่ง และการออกคำสั่งและทำการตาม (๓) หรือ (๔) ต้องเป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้เสียภาษีไว้แล้ว ถ้าผู้เสียภาษีได้นำเงินมาชำระค่าภาษีค้างชำระ เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาจากการยึดหรืออายัดทรัพย์สินโดยครบถ้วนก่อนการขายทอดตลาด ให้อธิบดีมีคำสั่งเพิกถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นและดำเนินการแจ้งการถอนการยึดหรืออายัดไปยังเจ้าพนักงานผู้ยึดหรืออายัดให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ชำระค่าภาษีที่ค้างชำระ เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาจากการยึดหรืออายัดทรัพย์สินครบถ้วนแล้ว

มาตรา ๓๙ การขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียภาษีตามมาตรา ๓๖ จะกระทำมิได้ในระหว่างระยะเวลาที่ให้คัดค้านหรือฟ้องเป็นคดีต่อศาลตามมาตรา ๔๗ และตลอดเวลาที่มีการพิจารณาและวินิจฉัยคำคัดค้านหรือการฟ้องเป็นคดีต่อศาลดังกล่าวยังไม่ถึงที่สุด

มาตรา ๔๐ เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดตามมาตรา ๓๖ ให้หักไว้เป็นค่าภาษีค้างชำระ เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาจากการยึด อายัด และขายทอดตลาด ทรัพย์สินนั้นเหลือเท่าใดให้คืนแก่ผู้เสียภาษี

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่เป็นการขายทอดตลาดที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างใดตามคำพิพากษาก่อนทำการขายทอดตลาด ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งกรมสรรพากร ให้แจ้งรายการภาษีค้างชำระสำหรับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานบังคับคดี และเมื่อทำการขายทอดตลาดแล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีกันเงินที่ได้รับจากการขายทอดตลาดไว้เท่ากับจำนวนค่าภาษีค้างชำระ และนำส่งเงินดังกล่าวให้กรมสรรพากรเพื่อชำระหนี้ค่าภาษีที่ค้างชำระดังกล่าว

หมวด ๖

เบี้ยปรับและเงินเพิ่ม

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่ผู้เสียภาษีมิได้ชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนด ให้เสียเบี้ยปรับร้อยละสิบของจำนวนภาษีค้างชำระ เว้นแต่ผู้เสียภาษีได้ชำระภาษีก่อนจะได้รับหนังสือแจ้งเตือนตามมาตรา ๓๕ ให้เสียเบี้ยปรับร้อยละหนึ่งของจำนวนภาษีค้างชำระ

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่ผู้เสียภาษีมิได้ชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนด แต่ต่อมาได้ชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือแจ้งเตือนตามมาตรา ๓๕ ให้เสียเบี้ยปรับร้อยละสองของจำนวนภาษีค้างชำระ

มาตรา ๔๔ ผู้เสียภาษีผู้ใดมิได้ชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนด ให้เสียเงินเพิ่มอีกร้อยละหนึ่งต่อเดือนของจำนวนภาษีค้างชำระ เศษของเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือน ทั้งนี้ มิให้นำเบี้ยปรับมารวมคำนวณเพื่อเสียเงินเพิ่มด้วย

ในกรณีอธิบดีอนุมัติให้ขยายกำหนดเวลาชำระภาษี และได้มีการชำระภาษีภายในกำหนดเวลาที่ขยายให้นั้น เงินเพิ่มตามวรรคหนึ่งให้ลดลงเหลือร้อยละศูนย์จุดห้าต่อเดือนหรือเศษของเดือน

เงินเพิ่มตามมาตรา ๔๔ ให้เริ่มนับเมื่อพ้นกำหนดเวลาชำระภาษีจนถึงวันที่มีการชำระภาษี แต่มิให้เกินกว่าจำนวนภาษีที่ต้องชำระโดยไม่รวมเบี้ยปรับ และมีให้คิดทบต้น

มาตรา ๔๕ เบี้ยปรับอาจงดหรือลดลงได้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๖ เบี้ยปรับและเงินเพิ่มตามหมวดนี้ให้ถือเป็นภาษี

หมวด ๗

การคัดค้านการประเมินภาษี

มาตรา ๔๗ เมื่อผู้เสียภาษีได้รับแจ้งการประเมินภาษีตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ แล้วเห็นว่าการประเมินภาษีนั้นไม่ถูกต้อง ให้มีสิทธิคัดค้านและขอให้อธิบดีพิจารณาทบทวนการประเมินหรือการเรียกเก็บภาษีได้ โดยให้ยื่นคำร้องต่ออธิบดีตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมินภาษีหรือการเรียกเก็บภาษี แล้วแต่กรณี

อธิบดีต้องพิจารณาคำร้องของผู้เสียภาษีตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องดังกล่าว และแจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลเป็นหนังสือไปยังผู้เสียภาษีโดยไม่ชักช้า กรณีที่อธิบดีพิจารณาคำร้องของผู้เสียภาษีไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าอธิบดีเห็นชอบกับคำร้องของผู้เสียภาษี

ในกรณีที่อธิบดีพิจารณาเห็นชอบกับคำร้องของผู้เสียภาษี ให้แจ้งจำนวนภาษีที่จะต้องเสียเป็นหนังสือไปยังผู้เสียภาษี และให้ผู้เสียภาษีมารับชำระภาษีคืนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับหนังสือแจ้งดังกล่าว

ในกรณีที่อธิบดีพิจารณาไม่เห็นชอบกับคำร้องของผู้เสียภาษี ผู้เสียภาษีมีสิทธิฟ้องเป็นคดีต่อศาลได้ แต่ต้องยื่นฟ้องต่อศาลภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับหนังสือคำสั่งไม่เห็นชอบ

การคัดค้านไม่เป็นการทุเลาการชำระภาษี เว้นแต่ผู้เสียภาษีจะได้ยื่นคำร้องต่ออธิบดีขอให้ทุเลาการชำระภาษีไว้ก่อน และอธิบดีมีคำสั่งให้ทุเลาการชำระภาษีแล้ว ในกรณีเช่นว่านี้ ให้อธิบดีมีคำสั่งให้ทุเลาการชำระภาษีเฉพาะส่วนต่างที่เพิ่มขึ้นจากจำนวนภาษีที่ต้องเสียในปีก่อนและจะสั่งให้วางประกันตามที่เห็นสมควรก็ได้

ในกรณีที่อธิบดีได้สั่งให้ทุเลาการชำระภาษีตามวรรคห้าไว้แล้ว ถ้าต่อมาปรากฏว่าผู้เสียภาษีได้กระทำการใด ๆ เพื่อประวิงการชำระภาษี หรือจะกระทำการโอน ขาย จำน่าย หรือยกย้ายทรัพย์สินทั้งหมดหรือบางส่วนเพื่อให้พ้นอำนาจการยึดหรืออายัด อธิบดีมีอำนาจเพิกถอนคำสั่งให้ทุเลาการชำระภาษีนั่นได้

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๘ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำต่อพนักงานประเมินตามมาตรา ๑๗ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๔๙ ผู้ใดเป็นผู้เสียภาษีที่ได้รับแจ้งการประเมินภาษี แต่ละเลยไม่ยื่นแบบชำระภาษีตามมาตรา ๑๘ เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๐ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๔ ของพนักงานประเมิน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหมายหรือคำสั่งของพนักงานประเมินหรือกรมสรรพากร ตามมาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๒๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๕๒ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีตามมาตรา ๓๗ หรือทำลาย ย้ายไปเสีย ซ่อนเร้น หรือโอนไปให้แก่บุคคลอื่นซึ่งทรัพย์สินที่อธิบดีมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๓ ผู้ใดจงใจแจ้งข้อความอันเป็นเท็จหรือนำพยานหลักฐานอันเป็นเท็จมาแสดง หรือกระทำการใด ๆ อันมิชอบด้วยกฎหมายหรืออันวิญญูชนไม่พึงกระทำเพื่อให้ที่ดินซึ่งตนหรือบุคคลอื่นมีกรรมสิทธิ์อยู่มีขนาดเล็กลงหรือเสื่อมมูลค่าลง เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีหรือเพื่อให้เสียภาษีน้อยลง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงเจ็ดปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติ

บุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๕๕ ความผิดตามมาตรา ๔๘ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ หรือมาตรา ๕๒ ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้

เมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวัน ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ดำเนินคดีต่อไป

เงินค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามพระราชบัญญัตินี้ให้นำส่งเป็นรายได้ของแผ่นดิน

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินรวมแปลง พ.ศ.

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินรวมแปลง พ.ศ.

เนื่องจากการสะสมที่ดินในฐานะสินทรัพย์เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาอย่างยาวนานในประเทศไทย นับแต่ที่มีประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๔๙ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒ ให้บุคคลสัญชาติไทยสามารถถือครองที่ดินในกิจการต่าง ๆ ได้โดยไม่จำกัดจำนวน ทำให้เกิดปัญหาการกระจุกตัวของที่ดินอยู่กับประชาชนบางกลุ่ม ในขณะที่ประชาชนบางกลุ่มไม่มีที่ดินทำกินเนื่องจากการกระจายการถือครอง อีกทั้งการถือครองที่ดินในประเทศไทยนั้นยังมีต้นทุนที่ต่ำ เพราะในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายใดกำหนดให้บุคคลซึ่งถือครองที่ดินจำนวนมากต้องเสียภาษีหรือค่าธรรมเนียมที่สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับบุคคลที่ถือครองที่ดินจำนวนน้อยกว่า เพื่อให้การกระจายการถือครองที่ดินเป็นไปอย่างทั่วถึง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินรวมแปลง พ.ศ.

๒.๑ ภาษีที่ดินรวมแปลงอยู่ในประเภทภาษีอากรประเมิน โดยกรมสรรพากรมีอำนาจจัดเก็บภาษี (ร่างมาตรา ๖ และ ๗)

๒.๒ ภาษีที่จัดเก็บได้ให้นำส่งเป็นรายได้ของแผ่นดิน โดยรัฐมนตรีอาจประกาศกำหนดให้บางส่วนของภาษีที่จัดเก็บได้เป็นรายได้ของสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน หรือหน่วยงานของรัฐอื่นซึ่งมีพันธกิจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินก่อนนำส่งเป็นรายได้ของแผ่นดินก็ได้ (ร่างมาตรา ๗)

๒.๓ ให้ที่ดินบางประเภทได้รับยกเว้นจากการจัดเก็บภาษี (ร่างมาตรา ๘)

๒.๔ บุคคลที่เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินแปลงหนึ่งหรือหลายแปลงซึ่งมีขนาดรวมกันตั้งแต่ห้าสิบไร่ขึ้นไป และมูลค่ารวมของที่ดินนั้นสูงกว่าสี่ล้านบาท ในวันที่ ๑ มกราคมของทุกปี มีหน้าที่ต้องเสียภาษี (ร่างมาตรา ๙)

๒.๕ ในกรณีของนิติบุคคล เพียงแต่เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินตั้งแต่หนึ่งไร่ขึ้นไปโดยไม่จำกัดมูลค่าก็มีหน้าที่ต้องเสียภาษีแล้ว (ร่างมาตรา ๙)

๒.๖ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๗ ฐานภาษีเพื่อการคำนวณภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่ มูลค่ารวมของที่ดินทั้งหมดซึ่งบุคคลหนึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์อยู่ในวันที่ ๑ มกราคมของทุกปี โดยการคำนวณมูลค่าของที่ดินให้เป็นไปตามราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดิน (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๘ การคำนวณภาษีให้ใช้ฐานภาษีซึ่งคำนวณได้ตามมาตรา ๑๓ คูณด้วยอัตราภาษีตามมาตรา ๑๔ แล้วหักด้วยมูลค่าของภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ได้ชำระหรือที่จะต้องชำระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีนั้นตามกฎหมายว่าด้วยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ผลลัพธ์ที่ได้เป็นจำนวนภาษีที่ต้องเสีย (ร่างมาตรา ๑๕) ๑๕

๒.๙ ในกรณีที่เจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินเป็นนิติบุคคล ให้ใช้อัตราภาษีสูงสุดตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาในการคำนวณภาษี โดยไม่คำนึงถึงมูลค่าและขนาดของที่ดิน (ร่างมาตรา ๑๕) ๑๕

๒.๑๐ ในแต่ละปี ให้กรมสรรพากรแจ้งการประเมินภาษี โดยส่งแบบประเมินภาษีให้แก่ผู้เสียภาษีตามมาตรา ๙ ภายในเดือนกุมภาพันธ์ (ร่างมาตรา ๑๖)

๒.๑๑ ให้พนักงานประเมินมีอำนาจเรียกผู้เสียภาษีหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานอื่นใดมาเพื่อตรวจสอบเพื่อการประเมินภาษี (ร่างมาตรา ๑๗)

๒.๑๒ ในแต่ละปี ให้ผู้เสียภาษียื่นแบบชำระภาษี และชำระภาษีต่อกรมสรรพากรหรือสำนักงานสรรพากรเขตพื้นที่ ที่อยู่ในเขตที่ตนอาศัยอยู่ ตามแบบและวิธีการที่อธิบดีกำหนด ภายในเดือนเมษายน (ร่างมาตรา ๑๘)

๒.๑๓ ให้กรมที่ดิน กรมธนารักษ์ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งข้อมูลการถือครองที่ดิน บัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดิน ข้อมูลการประเมินและการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งกรมสรรพากรร้องขอ ให้แก่กรมสรรพากร (ร่างมาตรา ๑๙)

๒.๑๔ กรมสรรพากรอาจมอบหมายให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นรับชำระภาษีแทนกรมสรรพากรได้ (ร่างมาตรา ๒๑)

๒.๑๕ ในการชำระภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้เสียภาษีอาจขอผ่อนชำระเป็นงวดได้ (ร่างมาตรา ๒๓)

๒.๑๖ รายการที่ยื่นเพื่อเสียภาษีนั้น ให้พนักงานประเมินเป็นผู้ประเมินภาษี และเมื่อได้ประเมินแล้ว ให้แจ้งจำนวนภาษีที่ประเมินไปยังผู้เสียภาษี ในกรณีนี้จะอุทธรณ์การประเมินก็ได้ แต่ถ้าประเมินแล้วไม่ต้องเรียกเก็บภาษีเพิ่มหรือคืนภาษีแก่ผู้เสียภาษี การแจ้งจำนวนภาษีเป็นอันคงไม่ต้องกระทำ (ร่างมาตรา ๒๔)

๒.๑๗ ในกรณีที่กรมสรรพากรพบว่าการประเมินภาษีผิดพลาดหรือไม่ครบถ้วน ให้กรมสรรพากรมีอำนาจทบทวนการประเมินภาษีให้ถูกต้องตามที่ผู้เสียภาษีมียหน้าที่ต้องเสียได้ภายในระยะเวลาสามปีนับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลาการชำระภาษี (ร่างมาตรา ๒๕)

๒.๑๘ ผู้ใดเสียภาษีโดยไม่มีหน้าที่ต้องเสียหรือเสียภาษีเกินกว่าจำนวนที่ต้องเสียไม่ว่าโดยความผิดพลาดของตนเองหรือจากการประเมินของกรมสรรพากร ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินคืน โดยต้องมารับเงินคืนภายในหนึ่งปี (ร่างมาตรา ๒๖)

๒.๑๙ การลดภาษีสำหรับที่ดินบางประเภทเพื่อให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ กิจการ หรือสภาพแห่งท้องที่ ให้กระทำโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา แต่จะกำหนดให้ลดภาษีเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนภาษีที่ต้องเสียมิได้ (ร่างมาตรา ๒๙)

๒.๒๐ ภาษีที่มีได้ชำระภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือเป็นภาษีค้างชำระ (ร่างมาตรา ๓๒)

๒.๒๑ การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินของบุคคลซึ่งมีภาษีค้างชำระจะกระทำมิได้ เว้นแต่เป็นกรณีขายทอดตลาดตามกฎหมาย หรือโดยคำสั่งศาล (ร่างมาตรา ๓๓)

๒.๒๒ ภายในเดือนมิถุนายนของทุกปี ให้กรมสรรพากรแจ้งรายชื่อบุคคลซึ่งมีภาษีค้างชำระให้กรมที่ดินทราบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินต่อไป (ร่างมาตรา ๓๔)

๒.๒๓ ให้กรมสรรพากรมีหนังสือแจ้งเตือนผู้เสียภาษีที่มีภาษีค้างชำระภายในเดือนพฤษภาคมของปี เพื่อให้มาชำระภาษีค้างชำระพร้อมทั้งเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม (ร่างมาตรา ๓๕)

๒.๒๔ เมื่อพ้นเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งเตือนผู้เสียภาษีที่มีภาษีค้างชำระ ให้อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียภาษีเพื่อนำเงินมาชำระภาษีค้างชำระ เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาจากการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้นได้ (ร่างมาตรา ๓๖)

๒.๒๕ อธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีมีอำนาจเรียกผู้เสียภาษีมาให้ถ้อยคำสั่งให้ผู้เสียภาษีนำบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นอันจำเป็นแก่การจัดเก็บภาษีค้างชำระมาตรวจสอบ ตรวจสอบ ค้น หรือยึดบัญชี เอกสารหรือหลักฐานอื่นของผู้เสียภาษี และเข้าไปในที่หรือสิ่งปลูกสร้างหรือสถานที่อื่นที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๓๗)

๒.๒๖ การขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียภาษี จะกระทำมิได้ในระหว่างระยะเวลาที่ให้คัดค้านหรือฟ้องเป็นคดีต่อศาล (ร่างมาตรา ๔๐)

๒.๒๗ ในกรณีที่ผู้เสียภาษีมิได้ชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนด ให้เสียเบี้ยปรับร้อยละสิบของจำนวนภาษีค้างชำระ เว้นแต่ผู้เสียภาษีได้ชำระภาษีก่อนจะได้รับหนังสือแจ้งเตือน ให้เสียเบี้ยปรับร้อยละหนึ่งของจำนวนภาษีค้างชำระ ถ้าชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือแจ้งเตือน ให้เสียเบี้ยปรับร้อยละสองของภาษีค้างชำระ (ร่างมาตรา ๔๒ และ ๔๓)

๒.๒๘ ผู้เสียภาษีผู้ใดมิได้ชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนด ให้เสียเงินเพิ่มอีกร้อยละหนึ่งต่อเดือนของจำนวนภาษีค้างชำระ (ร่างมาตรา ๔๔)

๒.๒๙ ผู้เสียภาษีมีสิทธิคัดค้านและขอให้อธิบดีพิจารณาบทวนการประเมินหรือการเรียกเก็บภาษีได้ในกรณีอธิบดีไม่เห็นชอบกับคำคัดค้านของผู้เสียภาษี ผู้เสียภาษีมีสิทธิฟ้องเป็นคดีต่อศาลได้ (ร่างมาตรา ๔๗)

๒.๓๐ ผู้ใดเป็นผู้เสียหายที่ได้รับแจ้งการประเมินภาษี แต่ละเลยไม่ยื่นแบบชำระภาษี เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๔๙)

๒.๓๑ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดี หรือทำลาย ย้ายไปเสีย ซ่อนเร้น หรือโอนไปให้แก่บุคคลอื่นซึ่งทรัพย์สินที่อธิบดีมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๕๒)

๒.๓๒ ผู้ใดจงใจแจ้งข้อความอันเป็นเท็จหรือนำพยานหลักฐานอันเป็นเท็จมาแสดง หรือกระทำการใด ๆ อันมิชอบด้วยกฎหมายหรืออันวิญญูชนไม่พึงกระทำเพื่อให้ที่ดินซึ่งตนหรือบุคคลอื่นมีกรรมสิทธิ์อยู่มีขนาดเล็กลงหรือเสื่อมมูลค่าลง เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีหรือเพื่อให้เสียภาษีน้อยลง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงเจ็ดปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท (ร่างมาตรา ๕๓)

๒.๓๓ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย (ร่างมาตรา ๕๔)